

OPPDAL KOMMUNE

Sentraladministrasjonen

1 av 1

Vår dato
01.11.04

Vår referanse
OLRØ/04/01218-5/033 &10

Deres referanse
200401570

Vår saksbehandler
Ola Røtvei

Direkte telefon
72401103

Deres dato

Sosialdepartementet

Postb. 8019 Dep.
0030 OSLO

Arbeids- og sosialdepartementet	
Saksnr.: 200400403	Dok. nr.: 121
Arkivkode: 416.9	Dato: 03.11.04
Avd.: SAP-K	Saksbeh.: ELH
U.off.:	

En ny arbeids- og velferdsforvaltning - om samordning av A-etats, trygdeetatens og sosialtjenestens oppgaver (NOU 2004:13) - uttalelse

Vedlagt oversendes høringsuttalelse fra Oppdal kommune i ovennevnte sak.

Med hilsen

Ola Røtvei
ordfører

Postadresse

Inge Krokanns veg 2
7340 OPPDAL

Email: post@oppdal.kommune.no

Telefon
Telefaks

Kommunehuset

72 40 10 00
72 40 10 01

Helsesenteret

72 40 14 00
72 40 14 99
Seljev.6
7340 OPPDAL

Bankgirokonto

4266 06 00013
Konto for skatt
7855 05 16348

Organisasjonsnr.

964 983 003

Høringsuttalelse fra Oppdal kommune - NOU 2004:13 En ny arbeids- og velferdsforvaltning

Innledning

Oppdal kommune har 6478 innbyggere. I kommunen forvaltes velferdsorningene innenfor aetat, trygd og sosialtjenesten med tilsammen ca.13 årsverk. Samlet utbetalte trygdeytelser var i 2003 på ca 170 mill.kroner, eks. refusjoner for behandleroppgjør og sykehusene.

Arbeidsledigheten i Oppdal er forholdsvis lav. Oppdal har over tid hatt tradisjon på høyt sykefravær, men etter gjennomført prosjekt (avsluttet i 2000) og fokus på oppfølging av sykmeldte ligger Oppdal i dag under gjennomsnittet for fylket og landet. Utbetalingen til sosial hjelpestønad var i 2003 på 2,2 mill. kroner og under gjennomsnittet i fylket.

1. Arbeids- og velferdsreform – merknader til høringsuttalelsen

Vi oppsummerer her våre viktigste merknader. I kap. 2 vil vi gå nærmere inn på førstelinjetjenesten.

1.1 Reform for arbeid og velferd

Som leder for arbeids- og velferdsforvaltningen i Norge, har Dagfinn Høybråten satt seg som mål å få en større del av arbeidsstyrken inn i aktivt arbeid og følge opp arbeidslinjen i velferdspolitikken. Han sier at han ønsker en bredere vei inn til arbeid og en smalere vei ut av arbeid.

Bakgrunnen for arbeidet med denne reformen er tre-delt, slik vi ser det. For det første er det utfordringene med å bringe en større del av arbeidsstyrken inn i aktivt arbeid, dernest imøtekomme et ”rop” fra brukerne med sammensatt behov som ønsker seg en enhetlig og helhetlig oppfølging. Sist, men ikke minst, er det et grep i regjeringens målsetting om modernisering og effektivisering av offentlig forvaltning.

1.2 Rattsøutvalgets anbefaling

Rattsøutvalget anbefaler modell 1: Statlig arbeidslinje med en statlig etat som har ansvar for arbeid og inntekt og en statlig etat med ansvar for pensjoner og uforandret kommunalt ansvar. Da Jørn Rattsø overleverte utvalgets innstilling til arbeids- og sosialminister Dagfinn Høybråten den 29.juni 2004, sa Rattsø blant annet :

”Kommunene er gode til å ivareta sine innbyggers interesser. Men de er ikke gode til å ivareta interesser ut over kommunens grenser”.

Rattsøutvalget anbefaler derfor at en ny statsetat får hovedansvaret for den såkalte arbeidslinjen, som er å få flest mulig over fra trygd og sosialhjelp til arbeid og aktivitet. Dette er målet for en nyorganisering av hele arbeids- og velferdsforvaltningen som berører både Aetat, trygdeetaten og kommunenes sosialkontorer. Ifølge utvalget må sosialkontorene samarbeide – og helst samlokaliseres – med den nye statsetaten for arbeid og inntekt, men ikke integreres i denne. Utvalget legger avgjørende vekt på behovet for en nasjonal arbeidsmarkedspolitikk og arbeidsformidling.

1.3 Kommunal arbeidslinje

Høringsgruppa i Oppdal ønsker større kommunalt ansvar !

Vi stiller spørsmål om det er klokt å omorganisere to store statlige etater, til nye, store statlige etater. Utvalget sier lite om hvordan de to nye etatene skal samordnes med sosialtjesten som

fortsatt skal være kommunal. Vi synes at utvalget avviser et helhetlig kommunalt ansvar, uten en gang å ha utredet en slik modell.

Etter vårt syn har en kommunal arbeidslinje mange fortrinn, bl.a. nærhet og lokal politisk forankring, muligheter til bred samling av virkemidlene, samt et godt grunnlag for å etablere en brukerrettet førstelinjetjeneste.

1.4 Har Rattsøutvalget gått langt nok ?

Nærhet til brukeren er viktig for å finne gode, helhetlige løsninger. Kommunene har gode forutsetninger for å etablere en førstelinje som gir brukerne ett lokalt kontaktpunkt som sikrer at de får en helhetlig avklaring og et samordnet, arbeidsrettet tjenestetilbud.

Intensjonen med samordningen er at brukerne ikke skal bli kasteballer mellom etater, ”ikke få noe her og noe der”. I den forbindelse stiller vi oss spørsmålet om Rattsøutvalget har gått langt nok. Skal det fortsatt være en arbeidsetat, en pensjonsetat og en sosialetat ?

Skal for eksempel sosialetaten erstatte dagpenger for dem som ikke har rett til det ? Vil det si at de ender opp som sosialklienter ? Her ser vi en gråson mellom sosialkontor og arbeidsetaten for dem som ikke har vært i arbeid. Og vi kan ikke se at dette er mer brukerrettet.

Rattsøutvalget foreslår en statlig arbeidssøkerstønad. Da risikerer vi fortsatt delt ansvar og ansvarspulverisering. Forutsetningen for å lykkes er at samme instans har både det økonomiske ansvaret for arbeidsløse sosialklienter og ansvaret for tiltakene som skal få dem ut i arbeid. Vi synes det er betenkelig at utvalget avviser et helhetlig kommunalt ansvar uten en gang å ha utredet en slik modell.

Pensjonsreformens forslag om endrede pensjonsregler og valgfri pensjonsalder vil medføre økt behov for informasjon og veiledning i førstelinjen. Ikke minst vil det etterspørres lokal kompetanse på løsninger som gjelder kombinasjon arbeid og pensjon.

Rattsøutvalget anbefaler også at etaten for arbeid og inntekt gies hovedansvar for førstelinjetjenesten. Utvalgets forslag betyr at pensjonsetaten gis redusert lokal tilstedeværelse i forhold til dagens løsning som innebærer et fast tjenestetilbud i alle kommuner. Dette vil gi et svekket tjenestetilbud til brukerne..

1.5 Samordningsforsøkene

Hensikten med samordningsforsøkene er å prøve ut modeller ihht målene med organisasjonereformen om flere i arbeid, færre på trygd og en brukerrettet og mer effektiv forvaltning.

Høringsgruppa ser at overgangen fra visjoner til implementering er en stor utfordring, og at den konsensus man kan ha omkring en ide om samordning i en planleggingsfase, lett kan slå sprekker når man forsøker å implementere den i praksis. Dersom evalueringen av forsøkene kan vise til at mulighetene for å ”kaste ball” mellom etatene er blitt redusert, og at samlokaliseringen og tverretatlige samarbeidet bidrar til at flere kommer ut i arbeid eller tiltak, mener vi at de erfaringene som er gjort i forsøkene kan føre til at den enkelte bruker og brukergrupper i større grad kan styre hvilke tjenester som skal gis, og hvordan de gis.

1.6 Samarbeid over kommunegrensen

I en kommunal arbeidslinje ser vi for oss at staten legger til rette for fellesløsninger bl.a. i forbindelse med drift og utvikling av IKT-systemer og et landsdekkende system for jobbformidling. I dagens situasjon der en vektlegger å finne områder for regionalt samarbeid, er det etter vårt syn lettere å samarbeide på tvers av kommunegrensene enn i en modell med sterk, statlig styring.

2 Utforming av førstelinjetjenesten

Krav til førstelinjetjenesten

Utvalget har satt krav til førstelinjetjenesten at den skal gi brukerne ett lokalt kontaktpunkt som sikrer at de får en helhetlig avklaring og et samordnet, arbeidsrettet tjenestetilbud.

2.1 Hele mennesket skal ivaretas

I samtale med de tre etatene i Oppdal er de tre etatene enige om viktigheten av en førstelinjetjeneste som møter kravet fra utvalget. Utgangspunktet er at en ny arbeids- og velferdsforvaltning må gi et helhetlig og samlet tjenestetilbud til brukerne. Dette gjelder uansett hvilken modell en velger å organisere etter.

For brukerne er det viktig at :

- de opplever å få en enklere, mer samordnet og bedre tilgang til arbeids- og velferds-tjenestene
- kun har én instans å henvende seg til der de får tilgang gjennom ”en dør og et publikumsmottak”
- slipper å fortelle sin historie mer enn en gang
- får tidlig avklaring og arbeidsrettede tiltak
- ikke opplever nye grensesnitt, nye koordineringsbehov og nye kasteballsituasjoner

2.2 Førstelinjetjenesten må være helhetlig

Høringsgruppa konklusjon er at organiseringen av førstelinjetjenesten må sikre brukerne en samordnet forvaltning. Det er ikke uvanlig at livsfaseproblematikk og helse relaterte problemer er overlappende. Dette perspektivet understøtter behovet for at en samordnet førstelinje må favne alle tjenester og stønadsordninger som forvaltes av dagens tre etater. Dette mener vi betyr at en helhetlig brukerrettet førstelinjetjeneste vil ha ansvar for arbeidsformidling, kvalifisering, attføring, oppfølging av sykemeldte, reaktivisering av uførepensjonister, inntektsikring ved sykdom, uførhet og arbeidsledighet, sosialstønad, pensjoner, familieytelser og helserefusjoner.

Dersom brukerne skal oppleve å møte en samlet arbeids- og velferdsforvaltning, må forvaltningen arbeide på en annen måte enn i dag. De ansatte i de tre etatene må gjennom store omstillinger både når det gjelder IKT-verktøy, kompetanse og kulturbygging uansett hvilken modell en velger.

Uttalelsen er enst. vedtatt i Oppdal kommunestyre, sak K. 04/103, 28.10.04.

Gerd S. Måren *G.S. Måren*
formannskapssekr.